

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ  
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД  
«ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»  
АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ ІНСТИТУТ

Кафедра «Транспортні технології»

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ  
ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ  
«ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОРОЖНЬОГО РУХУ»  
(ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ НАПРЯМУ  
ПІДГОТОВКИ 6.070101 «ТРАНСПОРТНІ ТЕХНОЛОГІЇ (ЗА ВИДАМИ  
ТРАНСПОРТУ)»)**

**16/100 – 2013 – 03**

Горлівка 2013



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ  
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД  
«ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»  
АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ ІНСТИТУТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»  
Директор АДІ ДВНЗ «ДонНТУ»  
М. М. Чальцев  
. .2013 р.

Кафедра «Транспортні технології»

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ  
ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ  
«ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОРОЖНЬОГО РУХУ»  
(ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ НАПРЯМУ  
ПІДГОТОВКИ 6.070101 «ТРАНСПОРТНІ ТЕХНОЛОГІЇ (ЗА ВИДАМИ  
ТРАНСПОРТУ)»)**

**16/100 – 2013 – 03**

«РЕКОМЕНДОВАНО»  
Навчально-методична комісія  
факультету «Транспортні технології»  
Протокол № 4 від 12.12.2012 р

«РЕКОМЕНДОВАНО»  
Кафедра  
«Транспортні технології»  
Протокол № 5 від 19.12.2012 р.

Горлівка 2013

УДК 656.13 (071)

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Технічні засоби організації дорожнього руху» (для студентів заочної форми навчання напряму підготовки 6.070101 «Транспортні технології (за видами транспорту)») [Електронний ресурс] / укладачі: А. В. Куниця, О. В. Толок, С. О. Волошин. – Електрон. дані. – Горлівка: ДВНЗ «ДонНТУ» АДІ, 2013. – 1 електрон. опт. диск (CD-R); 12 см. – Систем. вимоги: Pentium; 32MB RAM; WINDOWS 98/2000/NT/XP; MS Word 2000. – Назва з титул. екрану.

Наведено індивідуальні завдання для виконання контрольної роботи з дисципліни «Технічні засоби організації дорожнього руху», рекомендації з виконання контрольної роботи, вимоги до оформлення контрольної роботи.

Укладачі: Куниця А. В., д.т.н., проф.  
Толок О. В., к.т.н., доц.  
Волошин С. О.

Відповідальний за випуск: Куниця А. В., д.т.н., проф.

Рецензент: Лапутин Р. О., к.т.н., доц.

© Державний вищий навчальний заклад  
«Донецький національний технічний університет»  
Автомобільно-дорожній інститут, 2013

## ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Завдання й методичні рекомендації з виконання контрольної роботи .....	5
2 Вимоги до оформлення контрольної роботи .....	8
3 Оцінка контрольної роботи.....	8
Список використаних літературних джерел .....	9
Додаток А Умовні позначення, що використовуються на схемах організації дорожнього руху .....	10
Додаток Б Приклади схем організації дорожнього руху .....	12

## ВСТУП

Дисципліна «Технічні засоби організації дорожнього руху» відноситься до циклу дисциплін професійної й практичної підготовки бакалаврів напряму підготовки 6.070101 спеціальності «Організація перевезень і управління на транспорті (автомобільному)».

Вивчення дисципліни «Технічні засоби організації дорожнього руху» (ТЗОДР) спрямоване на формування у студентів знань із застосування й експлуатації ТЗОДР для реалізації методів організації дорожнього руху на вулично-дорожній мережі міст і автомобільних дорогах. У результаті вивчення дисципліни «ТЗОДР» студент повинен уміти: застосовувати ТЗОДР при розробці проектних рішень з організації дорожнього руху в конкретних умовах; виконувати інженерні розрахунки, що пов'язані із впровадженням і експлуатацією ТЗОДР.

В АДІ ДВНЗ «ДонНТУ» навчальними планами підготовки бакалаврів напряму підготовки 6.070101 спеціальності «Організація перевезень і управління на транспорті (автомобільному)» заочної форми навчання при вивченні дисципліни «ТЗОДР» передбачено виконання контрольної роботи.

У процесі виконання контрольної роботи студент повинен набути навичок застосування ТЗОДР при розробці схеми організації дорожнього руху, використовувати у своїй роботі технічну, нормативну й довідкову літературу, показати вміння самостійної творчої діяльності при розв'язанні конкретного інженерного завдання з урахуванням новітніх досягнень науки й техніки.

Дані методичні вказівки містять індивідуальні завдання для виконання контрольної роботи з дисципліни «ТЗОДР», рекомендації з виконання контрольної роботи й вимоги до її оформлення.

До виконання контрольної роботи слід приступати після ретельного вивчення нормативів [1 – 5] і навчальної літератури [6, с. 165–234], [7, с. 251–276].

## 1 ЗАВДАННЯ Й МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

**Завдання.** Розробити схему організації дорожнього руху на нерегульованому перехресті міських магістральних вулиць районного значення при наступних вихідних даних:

– план перехрестя із вказівкою кількості смуг руху на вулицях, що перехрещуються, і дозволених напрямках руху по них, а також із вказівкою місць переходу пішоходами проїзної частини вулиць у зоні перехрестя (рис. 1.1–1.3);

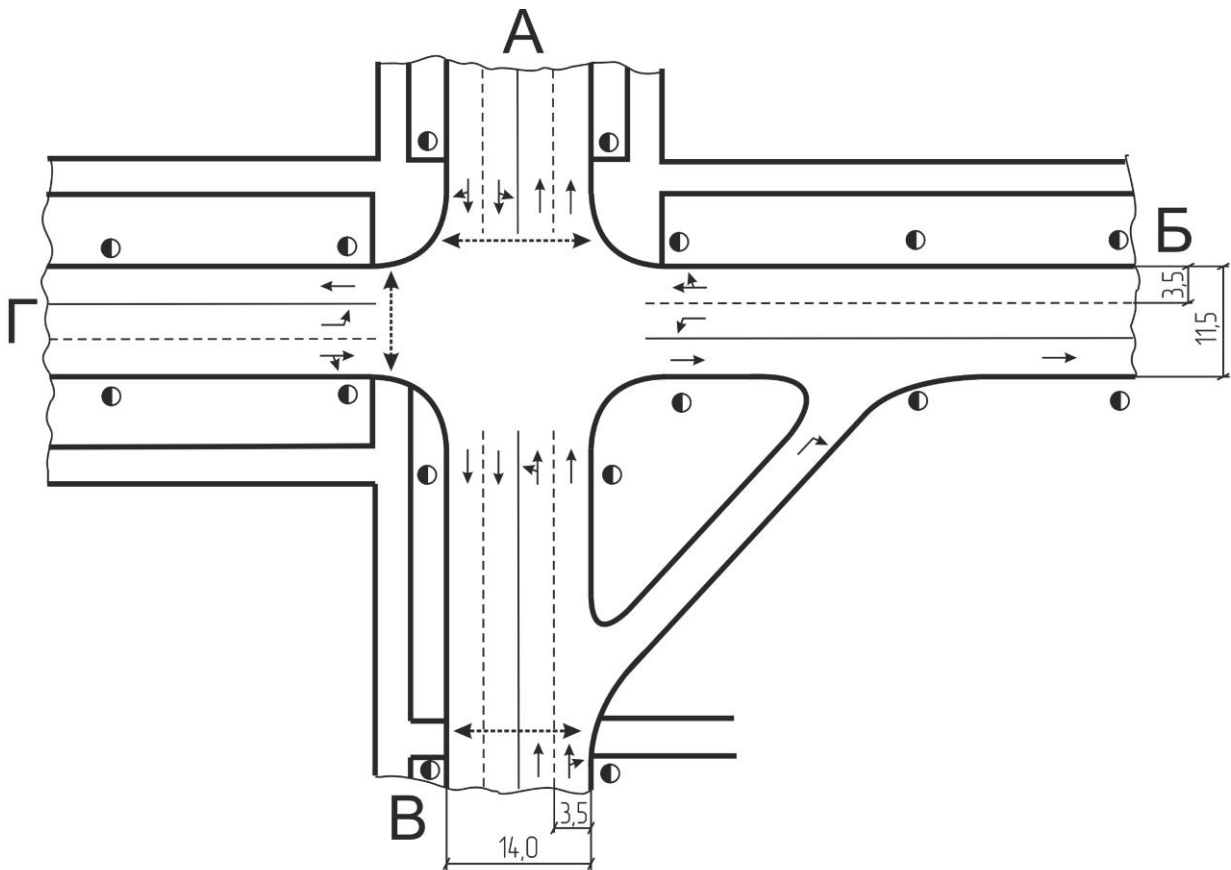
– напрямок головної дороги на перехресті;

– напрямок, в якому заборонений рух вантажних автомобілів.

Вихідні дані для вирішення завдання наведені в таблиці 1.1. Номер варіанта відповідає порядковому номеру студента в списку групи.

Таблиця 1.1 – Вихідні дані для проектування схеми організації дорожнього руху на нерегульованому перехресті

№ варіанта	Схема перехрестя	Напрямок головної дороги	Напрямок на перехресті, в якому заборонено рух вантажних автомобілів
1	рис. 1.1	А-В	А
2	рис. 1.1	А-В	Б
3	рис. 1.1	А-В	В
4	рис. 1.1	А-В	Г
5	рис. 1.1	Б-Г	А
6	рис. 1.1	Б-Г	Б
7	рис. 1.1	Б-Г	В
8	рис. 1.1	Б-Г	Г
9	рис. 1.2	А-В	А
10	рис. 1.2	А-В	Б
11	рис. 1.2	А-В	В
12	рис. 1.2	А-В	Г
13	рис. 1.2	Б-Г	А
14	рис. 1.2	Б-Г	Б
15	рис. 1.2	Б-Г	В
16	рис. 1.2	Б-Г	Г
17	рис. 1.3	А-В	А
18	рис. 1.3	А-В	Б
19	рис. 1.3	А-В	В
20	рис. 1.3	А-В	Г
21	рис. 1.3	Б-Г	А
22	рис. 1.3	Б-Г	Б
23	рис. 1.3	Б-Г	В
24	рис. 1.3	Б-Г	Г



Умовні позначення:

- A, Б, В, Г – напрямки руху на перехресті;
- , ↗, ↘, ↙, ↕ – дозволені напрямки руху по смузі;
- ↔ – місце розташування пішохідного переходу;
- – опора штучного освітлення;
- – межі проїзної частини вулиці й тротуарів;
- - - - , ——— – межі смуг руху.

Рисунок 1.1 – План перехрестя для розробки схеми ОДР за варіантами 1...8

**Вимоги до змісту контрольної роботи.** Контрольна робота повинна містити:

- титульний аркуш;
- вихідні дані до виконання контрольної роботи відповідно до варіанта;
- схему ОДР на нерегульованому перехресті, яку розроблено студентом;
- пояснювальну записку до схеми ОДР, в якій обґрунтовується необхідність застосування, розташування й ув'язка між собою ТЗОДР із обов'язковим посиланням на пункти нормативної літератури.

**Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи.**

Схема організації дорожнього руху – графічний документ, на якому умовними позначеннями відображена організація дорожнього руху на визначеній ділянці дороги чи вулиці у вигляді раціонального застосування, розміщення та ув'язки між собою технічних засобів організації дорожнього руху.



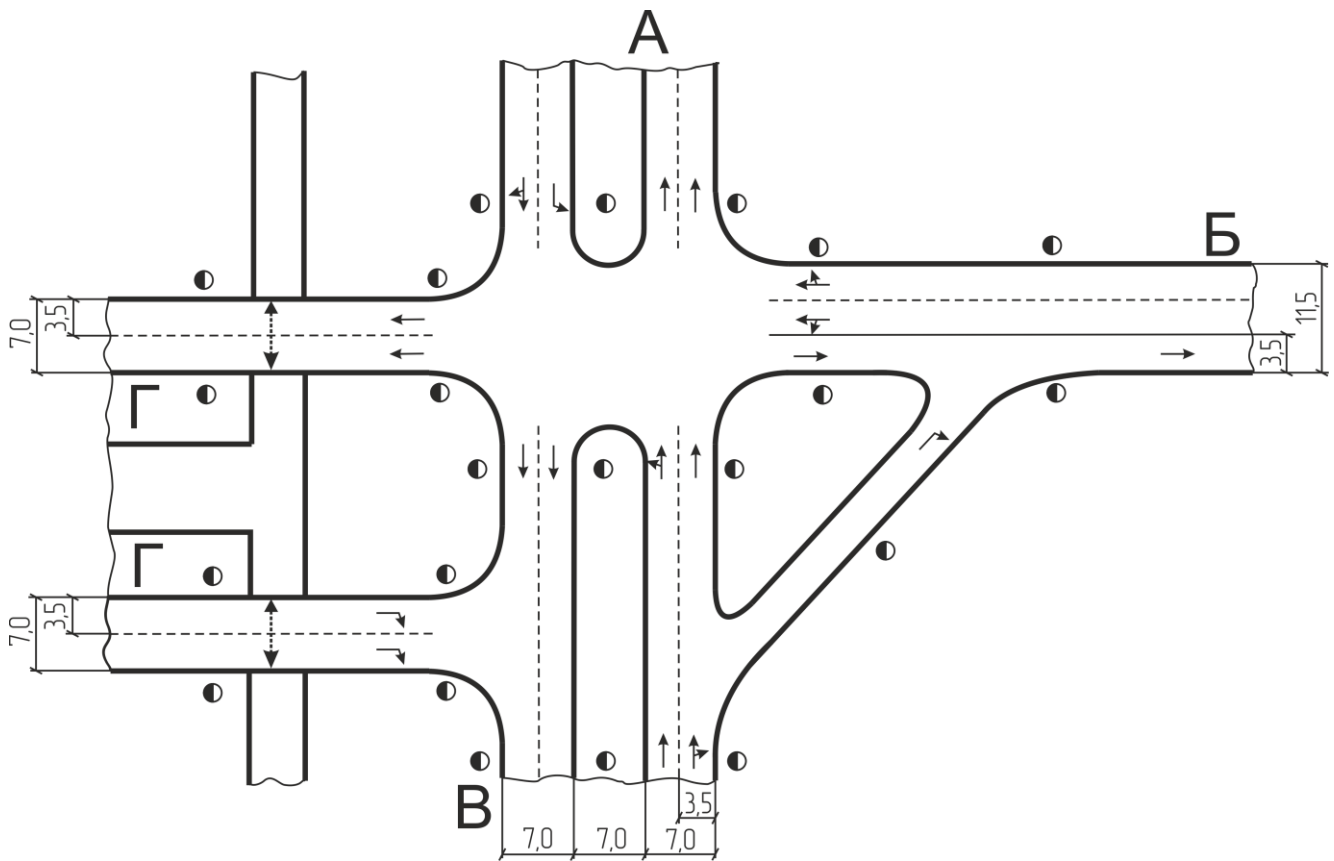


Рисунок 1.2 – План перехрестя для розробки схеми ОДР за варіантами 9...16

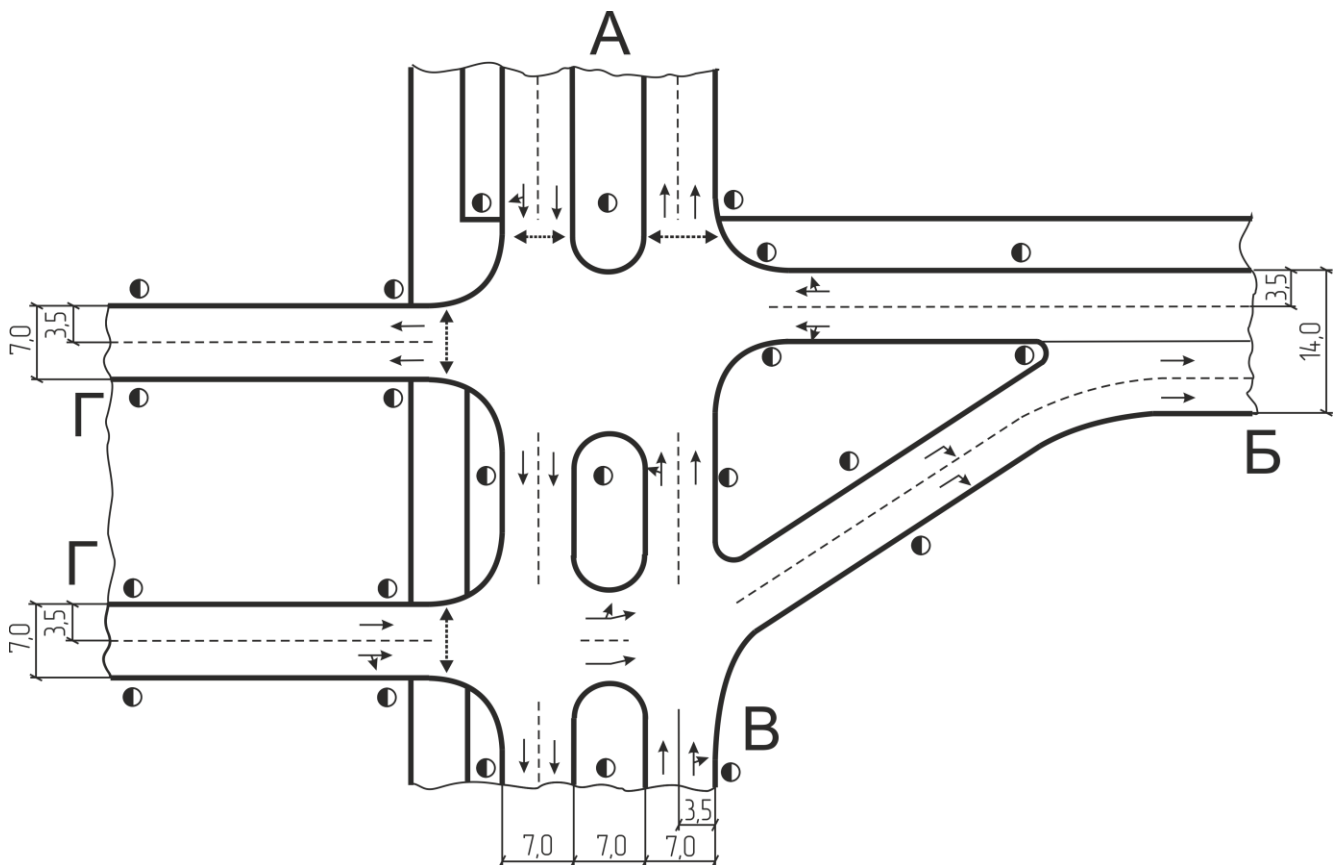


Рисунок 1.3 – План перехрестя для розробки схеми ОДР за варіантами 17...24

На нерегульованих перехрестях організація дорожнього руху реалізується за допомогою дорожніх знаків і дорожньої розмітки.

Застосування й розміщення дорожніх знаків регламентується ДСТУ 4100 [1]. Правила застосування дорожньої розмітки наведені в ДСТУ 2587 [2]. Умовні позначення ТЗОДР на схемі організації дорожнього руху повинні бути у відповідності до вимог ДСТУ 4159 [3], СОУ 45.2-00018112-048 [4] і наведені в додатку А.

Запроектована схема організації дорожнього руху на нерегульованому перехресті повинна бути накреслена на окремому аркуші формату А3 із використанням масштабу 1:500. Приклади схем організації дорожнього руху на різних ділянках вулично-дорожньої мережі наведені в додатку Б.

## **2 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ**

Контрольну роботу необхідно виконувати на папері формату А4. Текст повинен бути набраний у форматі Word з наступними параметрами: орієнтація – книжкова; поля: верхнє – 15 мм, нижнє – 15 мм, лівє – 20 мм, правє – 15 мм; стиль тексту – шриффт Times New Roman, 14 pt, звичайний, міжрядковий інтервал – 1,5, абзац 1,25 см, вирівнювання по ширині.

Допускається виконання контрольної роботи не машинописним способом.

Сторінки контрольної роботи нумеруються. Наприкінці роботи студент повинен навести список літератури, яка конкретно використовувалася при виконанні контрольної роботи.

Контрольна робота здається в деканат. Обов'язково до контрольної роботи додається заповнений студентом бланк рецензії.

## **3 ОЦІНКА КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ**

Результати виконання контрольної роботи оцінюються за принципом: «зараховано» або «не зараховано».

«Зараховано» – зауважень із оформлення контрольної роботи та її змісту немає або є незначні недоліки з оформлення контрольної роботи.

«Не зараховано» – є суттєві зауваження з оформлення контрольної роботи або її змісту.

Усі зауваження вказуються в рецензії на контрольну роботу. Виправлення за зауваженнями рецензента повинні бути зроблені на чистих аркушах і супроводжуватися заголовками, наприклад, «Виправлення за зауваженням № 1». Аркуші з виправленнями за зауваженнями разом із варіантом не зарахованої контрольної роботи здаються в деканат для повторного рецензування.

Студент не допускається до підсумкової атестації з дисципліни «Технічні засоби організації дорожнього руху», якщо контрольну роботу не виконано або отримана рецензія на контрольну роботу з оцінкою «не зараховано».


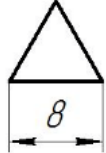

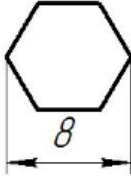
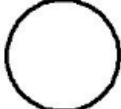


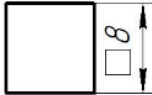

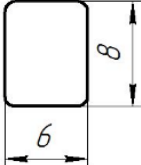
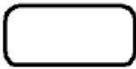
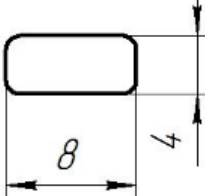

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Знаки дорожні. Загальні технічні умови. Правила застосування: ДСТУ 4100-2002. – [Чинний від 2002-06-03]. – К.: Держстандарт України, 2002. – 109 с. – (Національний стандарт України).
2. Розмітка дорожня. Технічні вимоги. Методи контролю. Правила застосування: ДСТУ 2587:2010. – [Чинний від 2010-12-27]. – К.: Держстандарт України, 2010. – 39 с. – (Національний стандарт України).
3. Безпека дорожнього руху. Організація дорожнього руху. Умовні позначення на схемах і планах: ДСТУ 4159:2003. – [Чинний від 2003-04-07]. – К.: Держстандарт України, 2010. – 13 с. – (Національний стандарт України).
4. Безпека дорожнього руху. Проект (схема) організації дорожнього руху. Правила розроблення, побудови, оформлення та вимоги до змісту: СОУ 45.2-00018112-048:2010. – [Чинний від 2010-02-01]. – К.: Укравтодор, 2010. – 19 с. – (Стандарт Укравтодор).
5. Методичні рекомендації по застосуванню дорожніх знаків, дорожньої розмітки та маршрутному орієнтуванню / [А. Присяжнюк, С. Каракай, І. Матусевич та інші]. – К.: НДЦБДР, 2004. – 166 с.
6. Кременец Ю. А. Технические средства организации дорожного движения: учебник для вузов / Ю. А. Кременец, М. П. Печерский, М. Б. Афанасьев. – М.: ИКЦ «Академкнига», 2005. – 279 с.
7. Організація та регулювання дорожнього руху: підручник / О. О. Бакуліч, О. П. Дзюба, В. І. Єресов та ін.; за заг. ред. В. П. Поліщука. – К.: Знання України, 2011. – 467 с.

## Додаток А

## Умовні позначення, що використовуються на схемах організації дорожнього руху

Таблиця А.1 – Умовні позначення дорожніх знаків згідно з [3]

Назва технічного засобу та його елементів	Графічне позначення	Довідкові розміри, мм
1	2	3
Дорожні знаки: – попереджувальні та пріоритету		
– пріоритету		
– пріоритету, заборонні, наказові		
– пріоритету, інформаційно-вказівні, таблички		
– заборонні, інформаційно-вказівні, сервісу		
– таблички		
– двосторонні знаки		

Примітка: поруч із зображенням знаку (таблички) зазначають його (її) номер згідно з ДСТУ 4100. Зображуючи знаки 1.1–1.7; 1.21–1.23.4; 1.26; 1.29–1.31.6; 1.39; 2.1–2.6; 3.15–3.18; 3.21–3.24; 3.29; 3.40–3.43; 4.1–4.9; 5.5–5.7.2; 5.13–5.23; 5.26; 5.30; 5.38; 5.45–5.48; 5.51–5.62; 6.1–6.18; 7.1.1–7.3.3; 7.6.1–7.10, використовують їх загальний вигляд.

Таблиця А.2 – Умовні позначення способів розташування дорожніх знаків згідно з [3]

Назва	Графічне позначення	Довідкові розміри, мм
Місце встановлення дорожнього знаку		
Типи опор: – повітряна лінія зв'язку та електропередач низької напруги на опорі		
– повітряна лінія електропередач високої напруги на металевій опорі		
– опора штучного освітлення		
– розтяжка		
– арочна опора		
– консольна опора		
– габаритні ворота		
Способи розташування:		
– дорожній знак на стояку		
– дорожній знак, що встановлений на розтяжці		
– дорожній знак, що встановлений на арочній опорі		
– дорожній знак, що встановлений на консольній опорі		

Додаток Б

Приклади схем організації дорожнього руху

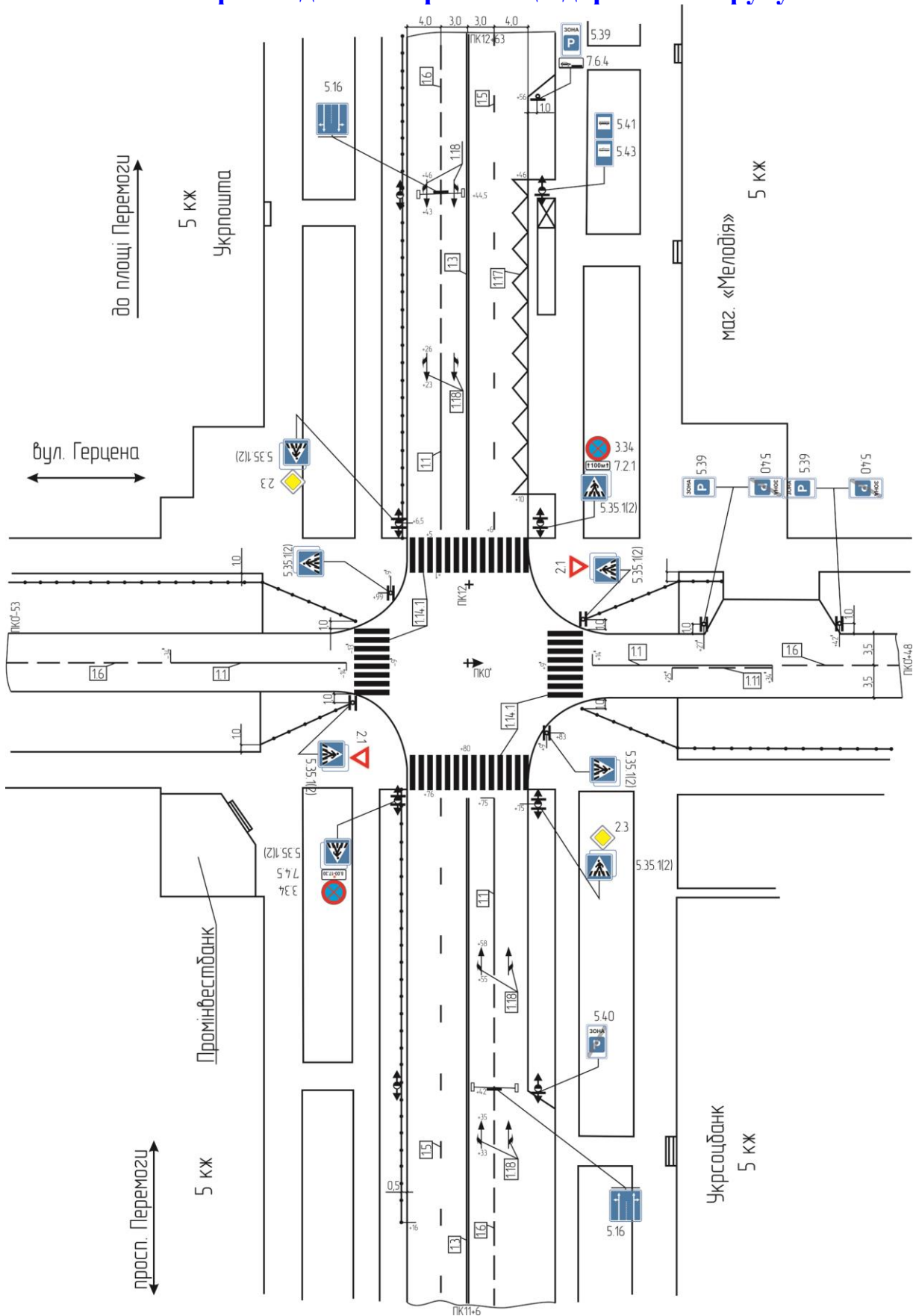


Рисунок Б.1 – Схема організації дорожнього руху на перехресті пр. Перемоги – вул. Герцена м. Горлівки

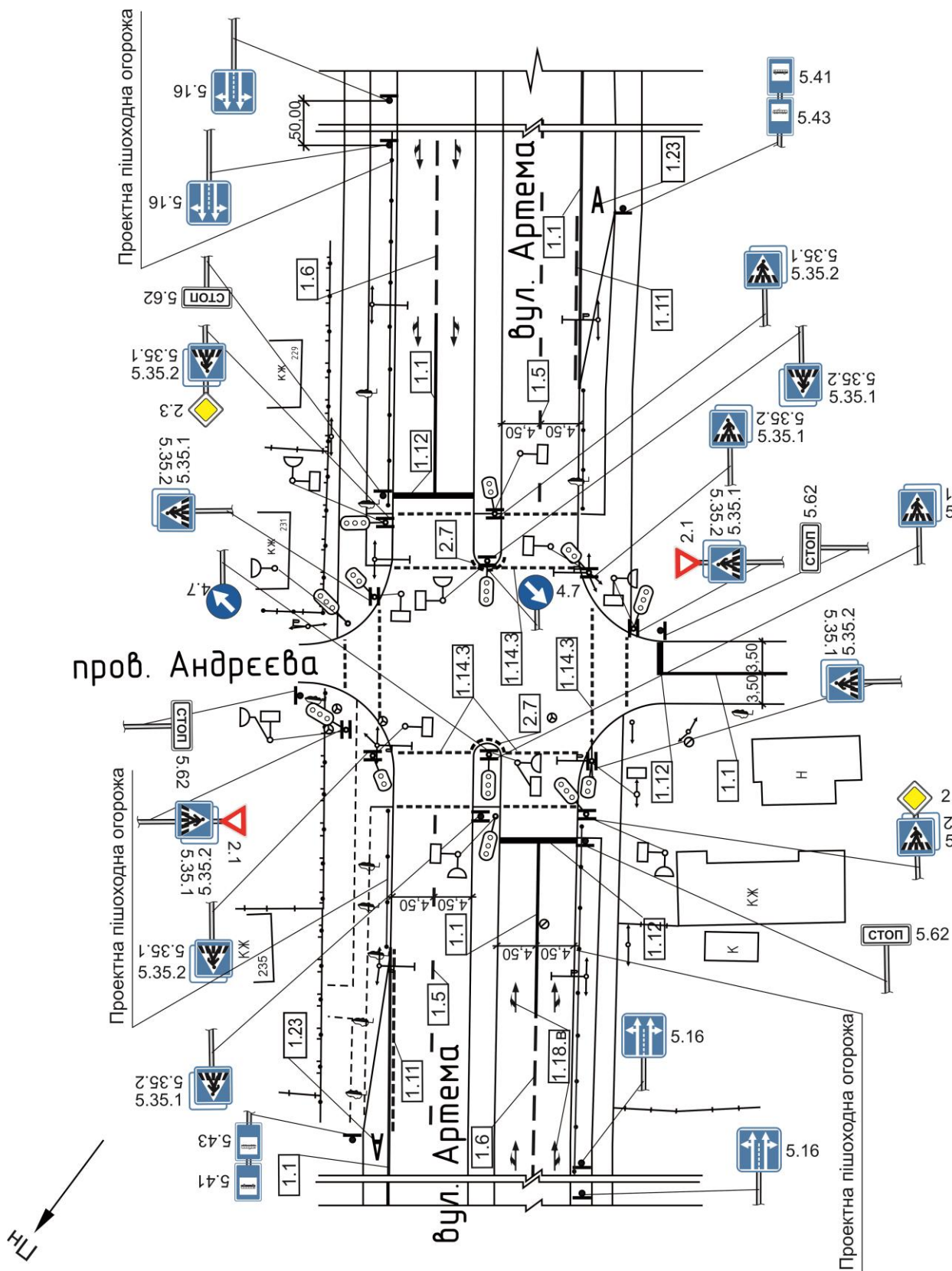


Рисунок Б.1 – Схема організації дорожнього руху на перехресті вул. Артема – пр.в. Андреева

ЕЛЕКТРОННЕ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ВИДАННЯ

**Куниця** Анатолій Васильович  
**Толок** Олександр В'ячеславович  
**Волошин** Сергій Олександрович

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ  
ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ  
«ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОРОЖНЬОГО РУХУ»  
(ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ НАПРЯМУ  
ПІДГОТОВКИ 6.070101 «ТРАНСПОРТНІ ТЕХНОЛОГІЇ (ЗА ВИДАМИ  
ТРАНСПОРТУ)»)**

Підписано до випуску 2013 р. Гарнітура Times New.

Умов. друк. арк. Зам. № .

---

Державний вищий навчальний заклад  
«Донецький національний технічний університет»

Автомобільно-дорожній інститут  
84646, м. Горлівка, вул. Кірова, 51

E-mail: druknf@rambler.ru

Редакційно-видавничий відділ



Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів  
видавничої продукції ДК № 2982 від 21.09.2007 р.